

"Türk dünyasının mövcudluğu və təhlükəsizliyi qlobal sabitliyin təminatçısı kimi dəyərləndirilməlidir"

"Bərpaolunan enerji mənbələri və "yaşıl enerji" siyasətləri çərçivəsində Azərbaycan-Naxçıvan-Türkiyə-Avropa, eləcə də Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan-Bolqarıstan "yaşıl enerji" dəhlizlərinin formalaşması Azərbaycanın və Türkiyənin enerji resurslarının regionda və Avropa bazarlarında satışa çıxarılması baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır".

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında türkiyəli politoloq İsmail Cingöz bildirib.

O qeyd edib ki, Türkiyənin enerji keçidi mərkəzi kimi mövqeyinin möhkəmlənməsi ölkəsinin, Azərbaycanın, eləcə də bütövlükdə türk dünyasının geosiyasi, geostrateji və geoiqtisadi hədəf və potensialını daha yüksək səviyyəyə qaldırır. "Tarixboyu Anadolu və Qafqaz geosiyasi, strateji və geoiqtisadi baxımdan mühüm mövqedə yer tutub və bu üstün mövqe günümüzdə yeni layihələr fonunda daha da güclənməkdədir. Yeni dünya sisteminin formalaşdığı bir dövrdə türk dünyasının, Qafqazın və Anadolunun strateji əhəmiyyəti daha aydın görünür. Azərbaycanın və Türkiyənin lokomotivliyi ilə türk dünyasının üçüncü qütb kimi formalaşması region xalqları üçün qürurverici prosesdir. Ankaranın Avropanın enerji təhlükəsizliyi və iqlim gündəmində

artan siyasi və strateji çəkisi "yaşıl dönüşüm" və "yaşıl enerji" layihələri ilə daha da möhkəmlənəcək. Yeni dünya sisteminin qurulduğu şəraitdə Türkiyə, Azərbaycan, eləcə də bütövlükdə Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya'nın yeraltı və yerüstü resurslara malik olması, həmçinin Şərqlə Qərb arasında enerji və ticarətin ən qısa marşrutları üzərində yerləşməsi səbəbindən "paylaşıla bilməyən" strateji məkana çevrilib. Bu realıq Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Azərbaycan ilə Türkiyənin lokomotivliyi ilə üçqütblü dünya nizamında mühüm mərhələyə daxil olmaq imkanlarını artırır", - deyər politoloq vurğulayıb.

İsmail Cingöz qeyd edib ki, yeni qlobal düzəndə Türkiyə yalnız lokal müstəvidə de-

yil, Qafqaz, o cümlədən Azərbaycan və türk dünyası ilə birlikdə dəyərləndirməlidir: "TDT-yə üzv olan hər hansı bir türk dövlətinin geosiyasi, geoiqtisadi və geostrateji qiymətləndirilməsi ayrı-ayrılıqda deyil, bütövlükdə təşkilat çərçivəsində aparılmalıdır. Bu yanaşma qlobal miqyasda türk dünyasının real potensialının daha dolğun şəkildə ortaya çıxmasına imkan verir. Lokal yanaşmalar türk dünyasının yüksək potensialının lazımı səviyyədə qiymətləndirilməməsi riskini yarada bilər. Yeni dünya sisteminə Türkiyə, Azərbaycan və TDT ətrafında artan rəqabət və qarşılıqlı fəaliyyət fonunda bu coğrafiyanın geosiyasi, geostrateji və geoiqtisadi üstünlüklərinin qarşılıqlı əlaqəninə çevrilməsinin qarşısını almaq üçün birgə və koordinasiyalı mövqe vacibdir".

Politoloqun sözlərinə görə, Mərkəzi Asiya və TDT məkanında hər hansı qeyri-sabitlik qlobal enerji, ticarət və siyasi sistemlərdə ciddi geriləmələrə səbəb ola bilər. Buna görə də türk dünyasının mövcudluğu və təhlükəsizliyi qlobal sabitliyin təminatçısı kimi dəyərləndirilməlidir. "Bərpaolunan enerji siyasətində fəal iştirak Türkiyənin regional enerji mərkəzi rolunu möhkəmləndirir və bu rolun bütün türk dünyasına şamil edilməsi strateji baxımdan düzgün yanaşmadır", - deyər o diqqətə çatdırıb.